
Opšta pravila sertifikacije čeličnih proizvoda za armiranje betona

1. Podaci o TMS CEE doo Beograd

TMS CEE doo Beograd (u daljem tekstu TMS CEE) obavlja poslove sertifikacije čeličnih proizvoda za armiranje betona prema Uredbi o tehničkim i drugim zahtevima za armiranje betona ("Sl. glasnik RS" br. 35/15, 44/16) u skladu sa ovlašćenjem nadležnog Ministarstva građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture (<http://tehnis.privreda.gov.rs/infrastruktura-kvaliteta/Ocenjivanje-usaglasenosti/imenovanje-tela-za-ocenjivanje-usaglasenosti.html>).

Broj imenovanog tela je II 049.

Pomenuta Uredba, pored ostalog, sadrži i opis postupka ocenjivanja usaglašenosti, sadržaj isprave o usaglašenosti, način označavanja sertifikovanog proizvoda znakom usaglašenosti.

2. Postupak sertifikacije

Informisanje o postupku sertifikacije

Informacije o postupku sertifikacije se mogu pronaći na web stranici TMS CEE (www.tms.rs), a mogu se dobiti i u direktnom kontaktu sa odgovornim osobama TMS CEE.

Postupak sertifikacije sastoji se od sledećih faza:

- podnošenje prijave za sertifikaciju;
- preispitivanje prijave;
- ugovaranje;
- vrednovanje (uzorkovanje, ocenjivanje, ispitivanje);
- preispitivanje rezultata vrednovanja;
- donošenje odluke o sertifikaciji.

Podnošenje prijave za sertifikaciju

Klijent podnosi prijavu za sertifikaciju putem obrasca Prijava za sertifikaciju čeličnih proizvoda za armiranje betona (tms_sp_30) koji se može dobiti na zahtev, a i dostupna je na internet stranici www.tms.rs. Popunjavanjem Prijave klijent pruža sve neophodne informacije o predmetu sertifikacije, dostavlja specificirane dokumentovane informacije i potvrđuje da je upoznat sa ovim Pravilima. Klijent je odgovoran za korektnost, tačnost i aktuelnost podataka navedenih u Prijavi.

Preispitivanje prijave

TMS CEE preispituje dostavljenu prijavu sa ciljem utvrđivanja da li su dostavljene informacije/podaci/dokumentovane informacije dovoljni za početak realizacije postupka sertifikacije, da li je jasno definisan predmet sertifikacije i da li TMS CEE **ima na raspolaganju sve**

---

resurse da obavi traženu sertifikaciju. Preispitivanje obavezno obuhvata i proveru potencijalnih rizika po nezavisnost i nepristrasnost.

Ugovaranje

Ukoliko se preispitivanjem utvrdi da TMS CEE može obaviti predmetnu sertifikaciju, a pre formiranja konačne ponude, klijentu se, po potrebi, dostavlja Upitnik koji sadrži određene informacije koje je klijent u obavezi da dostavi, a mogu biti potrebne za formiranje ponude. Tek po dobijanju svih neophodnih informacija, formira se ponuda. Nakon dobijanja pisane potvrde od strane klijenta o prihvatanju ponude, zaključuje se ugovor sa klijentom koji se odnosi na sprovođenje postupka sertifikacije.

Upitnik se, u pojedinim slučajevima, može dostaviti klijentu i nakon prihvatanja ponude, sa ciljem prikupljanja informacija neophodnih za planiranje ocenjivanja.

Vrednovanje (uzorkovanje, ispitivanje, ocenjivanje)

Postupci ocenjivanja usaglašenosti koje sprovodi TMS CEE obuhvataju:

- fabričku kontrolu proizvodnje
- početno tipsko ispitivanje
- stalni nadzor nad fabričkom kontrolom proizvodnje i kontrolno ispitivanje
- **vanredna kontrola fabričke kontrole proizvodnje i**
- **vanredno ispitivanje.**

Uzorkovanje proizvoda, u skladu sa šemama sertifikacije, se sprovodi od strane predstavnika TMS CEE u skladu sa relevantnim dokumentom.

Ispitivanje se sprovodi od strane akreditovanih laboratorija za ispitivanje (Građevinski fakultet Univerziteta u Beogradu, Institut za materijale i konstrukcije, Laboratorija za materijale i Institut GOŠA, Zavod za ispitivanje i kontrolu, Smederevska Palanka) sa kojima TMS CEE ima sklopljen validan ugovor, koji uključuje i pitanja poverljivosti i sukoba interesa. Laboratorije su akreditovane od strane nacionalnog akreditacionog tela. Za celokupna ispitivanja koja realizuju podugovarači TMS CEE preuzima potpunu odgovornost.

Ukoliko se u toku uzorkovanja/ispitivanja/ocenjivanja utvrde neusaglašenosti, klijent je u obavezi da iste otkloni u za to predviđenom roku. U zavisnosti od karaktera neusaglašenosti verifikaciju otklonjenosti neusaglašenosti je moguće sprovesti ocenom dostavljenih pisanih dokaza od strane klijenta ili dodatnim aktivnostima (uzorkovanja / ispitivanja / ocenjivanja).

Preispitivanje rezultata vrednovanja

Nakon završenog vrednovanja, vrši se preispitivanje svih informacija i rezultata vrednovanja, a na osnovu kriterijuma iz Uredbe, odnosno odgovarajućih standarda, i formira predlog za odluku o sertifikaciji.

Donošenje odluke o sertifikaciji

Ukoliko su ispunjeni svi zahtevi za sertifikaciju i/ili ukoliko su sve utvrđene neusaglašenosti otklonjene na zadovoljavajući način, donosi se odluka o dodeli **sertifikata**. U suprotnom donosi se odluka o nedodeljivanju **sertifikata**.

3. Sertifikat i znak usaglašenosti

Ukoliko je odluka o sertifikaciji pozitivna, klijentu se dostavlja sertifikat sa Uputstvom za korišćenje sertifikata i znaka usaglašenosti, SP QI 17 01. U skladu sa zahtevima Uredbe, sertifikat se izdaje na period od 1 godine od dana donošenja sertifikacione odluke i isti sadrži, kao prilog, i izveštaj(e) o ispitivanju. U slučaju negativne odluke, klijent se obaveštava o razlozima donošenja takve odluke.

Na osnovu dodeljenog sertifikata, klijent stiče pravo na upotrebu znaka usaglašenosti. TMS CEE obaveštava klijenta o obavezi stavljanja znaka usaglašenosti na proizvod (ili označavanja na neki drugi način statusa sertifikacije) i dostavlja mu se logo sa znakom usaglašenosti.

Registar sertifikata je dostupan na web stranici TMS CEE (www.tms.rs).

4. Nadzor koji sprovodi sertifikaciono telo

U skladu sa šemama sertifikacije, sprovodi se nadzor, a sve u cilju potvrđivanja performansi sertifikovanog proizvoda, odnosno usaglašenosti fabričke kontrole proizvodnje sa zahtevima.

Redovni nadzor se sprovodi svakih šest meseci, a njen sadržaj je utvrđen svakom šemom sertifikacije ponaosob. Rok za sprovođenje nadzora je mesec dana ranije ili kasnije u odnosu na planirano vreme (referentni datum za određivanje roka je datum donošenja odluke o sertifikaciji).

Pre realizacije nadzora, od klijenta se traži da dostavi odgovarajuće dokumentovane informacije, koje će biti korišćene u postupku realizacije nadzora.

Na osnovu rezultata nadzora i njihovog vrednovanja, donosi se odgovarajuća odluka (održavanje sertifikacije / suspenzija / povlačenje sertifikacije).

5. Suspenzija / povlačenje sertifikacije

Suspenzija sertifikacije se primenjuje u slučajevima kada prihvatljive okolnosti onemogućavaju klijenta da ispuni sve kriterijume za održavanje sertifikacije. Period suspenzije sertifikacije ne može biti duži od 3 meseca.

Odluka o suspenziji sertifikacije se može doneti u sledećim slučajevima:

- kada klijentov sistem fabričke kontrole proizvodnje više ne može da zadovolji uslove za sertifikaciju,
- ukoliko klijent dobrovoljno traži suspenziju,
- kada dođe do nekorektnog pozivanja na status sertifikacije ili dvosmislene upotrebe dokumenta o sertifikaciji ili znaka sertifikacije, odnosno ukoliko se klijent ne pridržava zahteva datih u Uputstvu za korišćenje sertifikata i znaka usaglašenosti, SP QI 17 01.

Na osnovu odluke o suspenziji sertifikacije, klijent može da preduzima mere za otklanjanje uzroka

---

koji su doveli do suspenzije i o sprovedenim merama obavesti TMS CEE. Ukoliko se oceni da su sprovedene korektivne mere adekvatne, donosi se odluka o ukidanju suspenzije.

Odluka o povlačenju sertifikacije se može doneti u sledećim slučajevima:

- ako u predviđenom roku nisu sprovedene propisane korektivne mere ili ukoliko se utvrđene neusaglašenosti ponavljaju više puta u periodu trajanja sertifikacije,
- ukoliko klijent traži povlačenje sertifikacije,
- ukoliko se utvrdi ozbiljno narušavanje pravila datih u SP QI 17 01,
- **ukoliko se utvrdi da su prestali da budu ispunjeni neki od neophdnih uslova za sertifikaciju.**

Na svaku odluku klijent ima pravo žalbe koja se rešava u skladu sa TMS QP 08, Postupanje sa prigovorima i žalbama, i koja je dostupna na web stranici TMS CEE (www.tms.rs).

6. Proširenje obima sertifikacije

Pod proširenjem obima sertifikacije se podrazumeva proširenje u okviru istig tipa proizvoda. Na osnovu dostavljenih informacija od strane klijenta, TMS CEE će doneti odluku o potrebi realizacije ocenjivanja na licu mesta, kao i o obimu ispitivanja koje će biti sprovedeno.

7. Izmene u zahtevima za sertifikaciju

Ukoliko se promeni šema sertifikacije, odnosno zahtevi za sertifikaciju, TMS CEE o tome pisanim putem obaveštava klijenta. Takođe, TMS CEE, verifikuje da je svaki klijent izvršio sve neophodne izmene u rokovima koji su dogovoreni.

U zavisnosti od izmena i njihovog potencijalnog uticaja na status sertifikacije, TMS CEE odlučuje o primeni odgovarajućih aktivnosti, a koje mogu biti: vrednovanje, preispitivanje, odlučivanje ili izdavanje novog / izmenjenog sertifikata, a sve u cilju verifikacije nastalih promena.

8. Promene koje utiču na sertifikaciju

U slučaju promena koje znatno mogu da utiču na dodeljeni **sertifikat**, klijent je obavezan da informiše TMS CEE na vreme. Promene se mogu odnositi na sledeće:

- promene koje značajno utiču na karakteristike ili sastav proizvoda;
- izmena standarda, tehničkih propisa ili tehničkih specifikacija prema kojima je proizvod sertifikovan;
- promena vlasništva, organizacije ili menadžmenta klijenta, ukoliko imaju bitan uticaj na status dodeljene sertifikaciji, kao i:
- bilo koje druge promene koje ukazuju da je došlo do promene uslova pod kojima je izvršena sertifikacija.

TMS CEE će u ovim slučajevima odlučiti o konkretnim aktivnostima koje će preduzeti u cilju verifikacije statusa dodeljene sertifikacije, a koje mogu podrazumevati i dodatno ocenjivanje.

---

9. Obaveze klijenta (imaoca sertifikata)

Imalac sertifikata je u obavezi da permanentno ispunjava zahteve za sertifikaciju, a koji se odnose, a neograničavaju na:

- stalno ispunjavanje zahteva za sertifikaciju u skladu sa obimom dodeljene sertifikacije, uključujući i prilagođavanje promenama zahteva za sertifikaciju, ukoliko iste nastanu u periodu važenja sertifikacije;
- omogućavanje sprovođenja vrednovanja i nadzora u skladu sa zahtevima šeme sertifikacije, što uključuje i omogućavanje pristupa svim relevantnim područjima rada (odnosi se na proizvodne lokacije, opremu, ljude);
- stavljanje na raspolaganje svih dokumentovanih informacija koje se odnose na poslove koji su verifikovani kroz postupak sertifikacije, a u cilju omogućavanja vrednovanja radi potvrđivanja održavanja sertifikacije;
- omogućavanje prisustvovanja posmatrača (npr. tokom witness audita), a na zahtev TMS CEE;
- postupanje u skladu sa Uputstvom za korišćenje sertifikata i znaka usaglašenosti;
- čuvanje zapisa o svim prigovorima, a koji se odnose na usaglašenost sa zahtevima za sertifikaciju, i činjenje dostupnim na zahtev TMS CEE;
- obaveštavanje TMS CEE o bitnim promenama a koje mogu imati uticaja na status sertifikacije kao što su: promene vlasništva, organizacije ili menadžmenta klijenta, provera odobrenih dobavljača i sirovina, promene koje značajno utiču na karakteristike ili sastav proizvoda, promene načina proizvodnje, lokacije proizvodnog pogona i dr.
- plaćanje troškova sertifikacije.

10. Obaveze TMS CEE

TMS CEE je u obavezi da obezbedi:

- sprovođenje postupka sertifikaciji u skladu sa utvrđenim pravilima;
- nepristrasnost osoba koje učestvuju u postupku sertifikacije;
- očuvanje poverljivosti informacija i podataka do kojih dođe u postupku sertifikacije;
- javno dostupne informacije o statusu sertifikacije i njihovo redovno ažuriranje;
- pravovremeno obaveštavanje o svim promenama zahteva za sertifikaciju, rokovima i načinima verifikacije ispunjenosti istih od strane imaoca sertifikata.